

Van: kreveld <stichting.kreveld@telenet.be>
Verzonden: vrijdag 31 januari 2014 11:55
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: SAMPOL - januari 2014

SAMPOL

Samenleving en politiek

Samenleving en politiek, jaargang 21, januari 2014 (nr.1)

vrijdag 31 januari 2014

Beste *Sampol*-lezer,

De 6de staatshervorming werd op 19 december 2013 in de grootste onverschilligheid goedgekeurd. Toch is ze één van de grootste staatshervormingen die we al gekend hebben. *Sampol* nodigde in dit nummer een aantal academici en mensen uit het middenveld uit voor hun analyse. Zeker nu het echte werk nog moet beginnen: de praktische uitvoering ervan en de invulling van de nieuwe bevoegdheden door de deelgebieden. Dit themanummer biedt een mooie staalkaart van de belangrijkste uitdagingen en debatten die daarmee gepaard gaan.

Intussen pleiten sommigen alweer voor een volgende staatshervorming, al dan niet onder de noemer 'confederalisme'. Het lijkt een institutioneel *perpetuum mobile*. Voor **Dave Sinardet** (VUB) ligt de kern van het probleem echter niet zozeer bij de povere kwaliteit van die staatshervormingen, dan wel bij de volstrekt overtrokken verwachtingen die men erover creëert.

Hoewel N-VA een rechtse, neoliberale Vlaams-nationalistische partij is, wordt ook de linkerflank zoveel mogelijk afgedekt. Een belangrijke speler die het discours van N-VA van legitimiteit voorziet, zo beweert **Ico Maly** (Kif Kif), staat officieel buiten de partij: de Gravensteengroep moeten we zien als de discursieve linkervleugel van de N-VA. Ze dient een nationalistisch, geen links doel.

Sampol interviewde **Els Witte** (VUB) over de zesde staatshervorming, de staatshervormingen die daar sinds 1970 aan zijn voorafgegaan, en over de onvermijdelijke volgende staatshervorming die van België een echte federale staat moet maken. "Wat me intellectueel erg stoort bij N-VA is haar discours over confederalisme. De partij creëert daarmee totale begripsverwarring en de media zouden daarin klaarheid moeten brengen. Want het is vrij simpel: een confederale staat is geen staat."

Ook **Bea Cantillon** (UA) noemt deze staatshervorming historisch. Voor de eerste keer in de geschiedenis van het Belgisch federalisme werden delen van de sociale zekerheid gesplitst. Daarbij is echter ook het inzicht gegroeid dat het verder splitsen van de sociale zekerheid in de toekomst op grote hindernissen zal stuiten, niet in het minst vanwege Brussel. Voor haar staat het Belgisch federalisme op een kantelpunt.

In hun artikel overlopen **André Decoster** en **Willem Sas** (KUL) de voor- en nadelen verbonden aan het overhevelen van bevoegdheden naar lagere bestuursniveaus, en gaan ze na in hoeverre de Belgische staatsinrichting hierop aansluit. Hun besluit: vanuit het perspectief van de economische theorie van het federalisme kunnen er niet echt veel redenen meer gevonden worden om te pleiten voor een zevende staatshervorming in de lijn van alle vorige, m.a.w. met als zwaartepunt steeds verdere decentralisatie. Waarom de roep naar verdere decentralisatie dus luid blijft klinken, heeft dus andere (politieke) redenen.

“

'De solidariteit wordt minder breed'

Bea Cantillon

Els Witte

Jean-Marie De Baene (Vlaams ABVV) bekijkt de aanstaande bevoegdheidsoverdrachten door een syndicale bril. De sociale uitdagingen waarvoor we staan bij de implementatie van de 6de staatshervorming zijn niet min, omdat het in essentie gaat om de vraag hoe sterk de sociale beschermingsmechanismen ook in het toekomstig Vlaanderen zullen spelen of integendeel onder het mom van verandering opzij worden gezet.

Ook op het vlak van gezondheidszorg is de zesde staatshervorming niet onschuldig. Huldigt Vlaanderen het principe van sociaal gedragen beslissingen, of plooit ze zich terug op administratie en politiek? Huldigt Vlaanderen het principe van 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten' of kiest ze de weg van 'iedereen betaalt evenveel'? Voor **Evelyne Hens** (Socmut) is de keuze tussen een Vlaams gezondheidszorgbeleid met minimale of ambitieus sociale dienstverlening snel gemaakt.

De 6de staatshervorming transfereert de fiscale aftrek ter stimulering van het eigen woningbezit, gemeenzaam bekend als de woonbonus, naar de gewesten. Deze overdracht biedt een 'once in a lifetime opportunity' om het over een andere boeg te gooien en om een meer doelgericht en doelmatig woonbeleid te voeren. Het is nu of nooit voor de afbouw van de woonbonus, argumenteert **Pascal De Decker** (KUL).

In zijn stuk gaat **Wim Van Lancker** (UA) dieper in op wat de zesde staatshervorming betekent voor de toekomst van de Vlaamse kinderbeijlag. Bijna alle politieke partijen hebben intussen een voorstel geformuleerd hoe die er in de toekomst moet gaan uit zien. Maar tussen droom en daad staan wetten en soms wel erg veel praktische bezwaren in de weg. Binnen een beperkt budget zal men moeten kiezen tussen het compenseren van de kinderkosten van alle gezinnen (universaliteit) of het bestrijden van armoede (selectiviteit).

Ook komen heel wat nieuwe bevoegdheden én hefbomen op vlak van arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid overgeheveld naar de deelstaten. Het moet ze toelaten een sterker activeringsbeleid uit te bouwen op maat van de arbeidsmarktbehoeften van elke regio. Vandaag bestaat er nog geen politieke duidelijkheid hoe de nieuwe bevoegdheden in Vlaanderen zullen worden uitgeoefend. **Fons Leroy** (VDAB) schetst in zijn bijdrage alvast hoe hij de uitrol van de nieuwe bevoegdheden ziet in functie van de behoeften op de Vlaamse arbeidsmarkt.

De vergrijzing van de bevolking, de opkomst van chronische aandoeningen, de multiculturalisering, de sociale gezondheidskloof,... stellen nieuwe uitdagingen aan de organisatie van de gezondheidszorg. Internationaal is er overeenstemming dat eerstelijnsgezondheidszorg de hoeksteen vormt van een modern gezondheidssysteem. Voor **Jan De Maeseneer** (UG) en **Yvo Nuyens** (KUL) zet de 6de staatshervorming een kleine stap in de richting van meer integratie, maar de uitdaging blijft om 'solidariteit in verscheidenheid' in de praktijk te brengen.

Veel leesplezier,

Wim Vermeersch
Hoofdredacteur Sampol

Samenleving en politiek, jg.21/nr. 1, januari 2014:

- EDITO. Dave Sinardet. *Institutioneel perpetuum mobile*
- Ico Maly: *De Gravensteengroep, de discursieve linkerflank van N-VA*
- INTERVIEW: Els Witte. *'Een confederale staat is geen staat'*
- PROJECT IN DE KIJKER: Armen Tekort
- PORTFOLIO: Stephan Vanfleteren. *Belgium*
- DE 6DE STAATSHERVORMING GOEDGEKEURD
- Bea Cantillon: *Kantelpunt voor onze sociale zekerheid?*
- Andre Decoster, Willem Sas: *Is er nog een 7de staatshervorming nodig?*
- Evelyne Hens: *Zorgen om gezondheidszorgbeleid*
- Jean-Marie De Baene: *Sociale uitdagingen bij de uitvoering*
- WAT MET NIEUWE VLAAMSE BEVOEGDHEDEN
- Wim Van Lancker: *De kinderbeijlag van de toekomst*
- Pascal De Decker: *Afbouw woonbonus: nu of nooit*
- Fons Leroy: *Activering van het activeringsbeleid?*
- Jan De Maeseneer, Yvo Nuyens: *Eerstelijnsgezondheidszorg: klaar voor de uitdaging?*
- UITGELEZEN. Dave Sinardet e.a. (ed.). *België, quo vadis? Waarheen na de zesde staatshervorming* (Bilal Benyaich)

Een proefnummer ontvangen? Dat kan.

Stuur ons een [mailtje](#) met uw postadres en we sturen u meteen een exemplaar.

[Wijzig uw inschrijving](#)

[Veilig uitschrijven](#)